

На 19.07.2017 година, Националниот превентивен механизам спроведе редовна ненајавена посета на Полициската станица од општа надлежност Битола, која започна во 10:30 часот, а заврши во 13:30 часот. Претходно, од страна на НПМ тимот оваа полициска станица е посетена на 06.06.2013 година.

Посетата произлегува од мандатот на Народниот правобранител -Национален превентивен механизам, предвиден со Факултативниот протокол кон Конвенцијата против тортура и друго сурово, нехумано или понижувачко постапување или казнување. Со Факултативниот протокол се дефинира спроведување на редовни посети на местата каде што може да се врши лишување на лица од слобода, со цел идентификување на ризици заради спречување на тортура или друг вид на сурово, нечовечко или понижувачко постапување или казнување.

Тимот на НПМ наиде на добра соработка и кооперативност од страна на службените лица вработени во Полициската станица Битола, кои овозможуваат непречен пристап до сите простории и инсталации и увид во бараната документација.

При посетата на Полициската станица беше утврдено дека на влезот на истата има пристапна рампа за лица со физичка попреченост, со што на овие лица им е достапен и овозможен непречен пристап до дежурната служба и службените канцеларии во Полициската станица Битола. Поставено е и сандаче за поднесување на претставки од граѓани до Секторот за внатрешна контрола и професионални стандарди, до кое можност за увид имаат само службените лица од овој Сектор.

При извршениот увид во службените канцеларии и останатите простории, тимот на Националниот превентивен механизам не забележа средства, ниту останати сомнителни предмети со коишто би можело да се врши заплашување врз приведените, односно лицата лишени од слобода и задржани лица.

Полициската станица не располага со посебни простории за распит, а разговорите и испитувањата на повиканите, приведените, односно лицата лишени од слобода и задржаните лица, покрај во канцеларијата на сменоводителот, се вршат и во канцелариите на инспекторите од крим полицијата.

Полициската станица не располага со посебна просторија за евентуално задржување на малолетни лица, меѓутоа од извршениот увид во материјалните услови, на приземниот дел од оваа зграда постои просторија за малолетници во која се вршат разговори и прифат на малолетни лица. Националниот превентивен механизам констатира дека ПС Битола ги задоволува условите во однос на посебна просторија за разговор со малолетни лица, предвидени во Законот за правда за децата.

Согласно Решението за определување на полициски станици за задржување на лица, оваа Полициска станица е определена како полициска станица во која може да се врши задржување, меѓутоа истата не ги задоволува минимум предвидените домашни и меѓународни стандарди за задржување на лица лишени од слобода. Истата располага со 3 колективни простории за задржување на лица кои се наоѓаат во подрумскиот дел и во секоја од нив може да се задржат истовремено до две лица. При извршениот увид во просториите за задржување, беше констатирано дека истите се уредни и чисти со варосани ѕидови, и во секоја од нив имаше кревет, опремен со душек, постелнина, ќебе и перница, а исто така со донација се обезбедени и масичка со столче, коишто се прицврстени за подот.

Од разговорот со сменоводителот на Полициската станица, Националниот превентивен механизам беше информиран дека лицата секогаш и веднаш се запознаваат со причините за нивното лишување од слобода и со нивните права, на јазикот што го разбираат. Имено, приведените, лицата лишени од слобода и задржаните лица, во Полициската станица се запознаваат за правото да повикаат бранител, да известат трето лице за нивното приведување, односно лишување од слобода или задржување, како и за правото да побараат лекарска помош, за што се пополнуваат и соодветни обрасци.

Според информациите добиени од разговорите со службените лица, за лицата кои имаат видливи повреди, но и за лицата кои бараат да бидат прегледани од лекар, се повикува лекар или лицето се носи во медицинскиот центар, а за укажаната лекарска помош се составува службена белешка.

Националниот превентивен механизам констатираше дека во ниту една од просториите во коишто се вршат разговори со приведените, односно со лицата лишени од слобода и задржаните лица нема инсталирано систем за аудио/видео мониторинг и во оваа смисла, а со цел превенирање на тортура или друго несоодветно постапување со приведените или лицата лишени од слобода за време на испитувањето, препорачува просториите во коишто се врши испитување на овие лица да се опремаат со средства за аудио или видео надзор.

Полициската станица не располага со посебен буџет за храна за приведените, односно лицата лишени од слобода и задржаните лица, согласно Стандардните оперативни процедури за постапување со задржани лица во кои е предвидено дека на секое лице задржано повеќе од 6 часа му следува оброк, па на лицата лишени од слобода и задржаните лица, овој оброк најчесто им се обезбедува од нивни средства или од средства на полициските службеници.

Со цел добивање информации за преземените активности и за постапувањето на полициските службеници со приведените, лицата лишени од слобода и задржаните лица, Националниот превентивен механизам изврши увид и во целокупната евиденција што се води во оваа Полициска станица.

Од увидот во **Регистарот за приведени лица** и **Регистарот за лица лишени од слобода и задржани лица**, НПМ констатира дека не се пополнети сите предвидени рубрики и недостасува поажурно и усогласено евидентирање на податоците и настаните во регистрите и поединечните досиеја.

Видно од регистрите и досиејата е дека приведените, лицата лишени од слобода и задржаните лица навремено се поучуваат за нивните права и дека им се почитуваат правата да известат трето лице за нивното задржување, да повикаат бранител или пак, да побараат лекарска помош. Во едно од неколкуте досиеја во кои Националниот превентивен механизам изврши увид, стануваше збор за задржано лице странски државјанин, при што во досието имаше и изјава/разговор со задржаното лице преку овластен преведувач и потпис од ангажираниот преведувач. За истиот било соодветно информирано и Министерството за надворешни работи и испочитувана целата процедура во постапување со странски државјанин.

НПМ утврди дека во случај кога едно задржано лице изразило потреба од лекар, била повикана брза помош поради видлива состојба на алкохолизираност и во записникот за задржување на лица била евидентирана истата. Во состав на предметот има службена белешка за повикување и укажување на лекарска помош, за што НПМ смета дека е позитивно и треба да се користи како добра практика.

Како резултат на реализираната последователна посета, Националниот превентивен механизам подготви извештај во кој ги констатираше состојбите и даде соодветни препораки упатени до Министерството за внатрешни работи и до Полициска станица со цел да се елиминираат недостатоците и ризиците.